

munen, vil Forholdet aldrig blive tilfredsstillende. Der er derfor efter mit Skøn ingen Mulighed for at komme til en nogenlunde indgaaende Løsning af Spørgsmaalet om den mellemkommunale Skatteordning ad den Vej, her tænkes paa, med mindre man, som sagt, helt udsletter Grænsen og tager med ind under Loven enhver Erhvervsvirksomhed, der drives uden for den Kommune, hvor den paagældende bor.

Jeg er ganske enig med den højtærede Indenrigsminister angaaende den foreslaaede Bessatningsmaade, idet ogsaa jeg vil være meget betænkelig ved at gaa med til denne, som jeg ings kaldte den, rent ekseptionelle Skatteform her i vort Land nemlig at lægge Skat paa Møring uden Hensyn til, om den giver Indtægt eller ikke. Jeg skal i al Almindelighed nøjes med et Par Ord herom; jeg skal blot sige til de ærede Forslagsstillere med Hensyn til denne Sag, om de ikke kende en Handelsvirksomhed, der drives i et meget stort Omfang i alt Fald paa Landbrugets Omraade nemlig Handel med Landbrugsmaskiner, en Handel, der vistnok er en af de allermest fordelagtige, som vi have her i Landet, maaske med Undtagelse af Handel i et Par ret smaa Sager, en Virksomhed, der bringer sine Ihænderhavere, der som bekendt i Almindelighed kun ere Agenter, ganske overordentlig store Fordele. Denne Virksomhed er inde i et saa fast uroffeligt Spor, at det er ganske ugørligt for den, der f. Eks. vil købe en Mejemaskine eller et Tærsteværk, hvorledes han end bærer sig ad, selv om han vil gaa hjem til Fabrikanten i hans egen Fabrik i England, at købe den paagældende Maskine en eneste Dre under den Pris, som det en Gang er givet, at den skal koste Brugeren. Der tjenes paa Grund af, at denne Ordning er saa fast formet, at den er uroffelig, saa ganske overordentlig tykt, man har sagt, saadan noget som 20—30 pCt. Det kan være, det er lidt overdrevent, men der tjenes dog forholdsvis ganske overordentlig stærkt, fordi Forretningen er uden Spor af Risiko for de paagældende. Der passer ½ pCt. aldeles ikke, der vil den være aldeles forsvindende, slet intet betyde. Paa den anden Side kan der overordentlig let paavises Virksomheder, hvor ½ pCt. af Omsætningen vejer saa betydeligt, at det vil være aldeles uretfærdigt at opkræve den af den paagældende Omsætning; thi det staar fast, hvad den højtærede Minister ogsaa nævnte, at Stattens Størrelse meget let kommer til at staa i ombendt Forhold til Skatteevnen. Det er nemlig ogsaa i Almindelighed Tilfældet, at de Forretninger, som give et urimeligt stort Overflud til deres Ihænderhavere, i Reglen som

bekendt have et forholdsvis ringe Omsætningsbeløb, Totalbeløbet taget, og det kunne disse jo nøjes med, fordi Avancen er forholdsvis høj. Paa den anden Side kende vi ogsaa Forretninger, hvis Størrelse maa blive ret betydelig hvad Omsætningen angaar, fordi Avancen der er pint saaledes ned, enten paa Grund af Konkurrence eller andre Forhold, at Omsætningen maa være meget stor, for at det overhovedet kan leenes saa meget til Forretningens Ihænderhaver, at han kan have sit Livsophold ved at drive den. Den halve Procent passer derfor ikke, hvad enten man ser paa den i Forhold til den ringe Avance eller fra det Synspunkt, som jeg har nævnt, de enorme Avancer paa adskillige Artikler; der er endog blevet sagt mig af en Forretningsmand i det paagældende Sags, at der gives enkelte Varer, der faktureres med en Rabat af indtil 82½ pCt. — Jeg skal ikke komme ind paa den Slags Ting, de staa for os nærmest som Svindel, men der drives en Del af den Slags Forretninger her i Landet f. Eks. teknisk Materialhandel, den saakaldte Korte-Vare-Handel, paa en saadan Maade og med en saadan Forskel mellem Pristurantsprisen og Nettosalgsprisen, at ½ pCt. er aldeles forsvindende, derom er der for mig ingen Tvivl.

Jeg tror i det hele taget ikke, det gaar an at fravige det Standpunkt, som vi i en lang Narvælle have staaet paa, nemlig at beskaffe Indtægten i en eller anden Form og gaa over til at beskaffe Møringen, uden at vi i alt Fald for det første gøre os det klart, hvad det er vi gøre, nemlig, at vi vende tilbage til det, vi gif bort fra tidligere, men tillige, at vi gøre et Skridt, som ganske uvilkaarlig maa og bør føre en lang Række lignende Skridt efter sig, idet det dog ikke kan være rigtigt og forsvarligt, at vi bestatte en vis begrænset Del af vort Samfund eller en vis begrænset Del af vore Medborgere efter en Regel og en langt større efter en anden Regel, til Trods for, at disse Folk bo Side om Side med hinanden under ganske analoge Livsvilkaar.

Grunden til, at jeg i Forgaaers forlangte Ordet, hvad jeg i øvrigt som sagt i Dag maaske kunde have undgaaet, var nærmest den, at den ærede Ordfører, med hvem jeg i øvrigt er enig i en stor Mængde af det, han sagde i Indledningen til sit Foredrag, kom ind paa at omtale de omkring Kjøbenhavn liggende Kommuner Stilling til dette og andre lignende Stattesforslag, ja, endogsaa til økonomiske Forslag i det hele taget, og omtalte den paa en Maade, som jeg tror ikke er ganske korrekt — i alt Fald for mit Bedkommende er den det ikke. —